

Groningen, 21 april 2023

Aan de voorzitter van het College van Gedeputeerde Staten

Betreft: Schriftelijke vragen vervoersarmoede

Geachte voorzitter,

Op 18 april 2023 vernamen wij dat het kabinet plannen maakt om duurzamere brandstof voor benzine- en dieselauto's verplicht te stellen, met een prijsverhoging tot gevolg. Daarnaast wordt gesproken over het verhogen van de aanschafbelasting van benzine- en dieselauto's per 2025.¹ Dit terwijl een recent rapport van het *Planbureau voor de Leefomgeving* aantoont dat inwoners in (grote delen van) de provincie Groningen in hoge mate afhankelijk zijn van de auto om toegang te hebben tot essentiële voorzieningen en werkgelegenheid.² Dit betekent dus dat het voor veel Groningers duurder zal worden om gebruik te maken van hun recht op bereikbaarheid.

Daarom namen wij ook met grote schrik kennis van het nieuws dat het kabinet (naar alle waarschijnlijkheid) niet bereid zal zijn om financiële steun te verlenen om ontstane tekorten in het openbaar vervoer te dekken.³ Eerder werd al bekend dat het OV-Bureau Groningen Drenthe tot en met 2027 een financieel tekort heeft van meer dan €27 miljoen.⁴ Zoals bekend is een grote reden van de tekorten het uitblijven van reizigersinkomsten door (de gevolgen van) de COVID-19 pandemie. Dit zorgde er eerder al voor dat de dienstregeling terug geschaald is en de Provincie zelf extra geld moest bijpassen om tekorten te dekken. Een verdere verschraling van het openbaar vervoer kan funest zijn en duwt het netwerk verder in een neerwaartse spiraal. GroenLinks vreest dat dit ervoor zorgt dat meer inwoners geen toegang meer zullen hebben tot betaalbaar vervoer en vervoersarmoede in Groningen toeneemt. Daarom hebben wij de volgende vragen voor uw college:

1. Is het college het met GroenLinks eens dat de voorgenomen ontwikkelingen vanuit het kabinet de inwoners van de provincie Groningen disproportioneel hard zullen raken, en dat er een serieuze kans bestaat dat ze zullen leiden tot een toename van vervoersarmoede onder Groningers? Zo ja, is het college het met GroenLinks eens dat dit uiterst onwenselijke ontwikkelingen zijn? Zo nee, waarom niet?
2. Is het college het met GroenLinks eens dat openbaar vervoer en fietsen een betaalbaar alternatief vormen voor automobilititeit, zeker op het moment dat de aanschaf- en brandstofkosten van benzine- en dieselauto's verder toenemen?
3. Is het college voornemens om het gebruik van openbaar vervoer en actieve mobiliteit te (blijven) stimuleren, om te zorgen dat Groningers toegang blijven houden tot betaalbare

¹ 'Kabinet overweegt duurdere brandstof en hogere aanschafbelasting benzineauto's', *NOS* 18 april 2023, <https://nos.nl/artikel/2471933-kabinet-overweegt-duurdere-brandstof-en-hogere-aanschafbelasting-benzineauto-s>.

² 'Toegang voor iedereen? Een analyse van de (on)bereikbaarheid van voorzieningen en banen in Nederland', *Planbureau voor de Leefomgeving* 31 oktober 2022, <https://www.pbl.nl/publicaties/toegang-voor-iedereen>.

³ 'Kaartje voor bus, tram en metro wordt opnieuw duurder', *NRC Handelsblad* 18 april 2023, <https://www.nrc.nl/nieuws/2023/04/18/kaartje-voor-bus-tram-en-metro-wordt-opnieuw-duurder-a4162411>.

⁴ 'Groningen en Drenthe zien tekorten openbaar vervoer met nog eens 27 miljoen oplopen: 'Als we nog meer buslijnen snijden, zak je door de bodem'', *Dagblad van het Noorden* 5 april 2023, <https://dvhn.nl/groningen/Groningen-en-Drenthe-zien-tekorten-openbaar-vervoer-met-nog-eens-27-miljoen-oplopen-28346550.html>.

reismogelijkheden? Zo ja, wordt daarin ook gebruik gemaakt van (structureel) lagere of anderzijds aantrekkelijkere tarieven? Zo nee, waarom niet?

4. Is het college nog hoopvol om steun vanuit het Rijk te ontvangen om de tekorten in het openbaar vervoer te verlichten? Zo nee, welke onderbouwing geeft het Rijk hiervoor?

Uw antwoorden zien wij met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groeten,

Bas de Boer (GroenLinks)